

Kristina Menih

Zgodba o Mišku in miškah

Od takrat, ko je gospodična s planinskega pohoda na Kriške pode v svojem nahrbtniku poleg osebnih reči in smeti nevede prenesla tudi vso družino Mišjeritk, je minilo že precej časa. Po strugi Belega potoka je odtlej preteklo ogromno vode. Minila je pomlad, zamenjalo jo je poletje, ki je ob izteku naredilo prostor jeseni, in ta se je umaknila zimi. Ko pa se je tudi ona naveličala svojih zimskih opravil, je celo v pozebli zadnji dolini pod Triglavom zadišalo po novi pomladi. Bukve, gabri, kostanji in bresti so se že odeli v spomladansko listno okrasje, tudi macesni so iz brstov zlagoma sprožali mlade, mehke iglice, da jih je bilo veselje pogledati, in gorsko rušje tam pod skalovjem Kanjavca se je prebujalo. Iz vej so poganjali majceni storži, ki so jih Trentarji še ne tako dolgo nazaj vestno obirali in uporabljali za pripravo posebnega sirupa, odličnega pomočnika za izkašljevanje in boljše počutje.

Mišjeritkina družina, točno tista, ki je pred poldrugim letom sredi noči poskakala iz gospodičninega nahrbtnika in si poiskala novo bivališče v sosedovem hlevu, preurejenem v počitniško bajtico, se je precej spremenila. Matere in njenih pogumnih, nemarnih in boječih hčera že dolgo ni bilo med živimi. Tudi sinovi so že davno pomrli, namesto njih pa je v kleti pod sosedovo hišo kleno vztrajal mladi rod, ki se je iz dneva v dan množil. Hrane so imeli vedno obilo, saj jih je z njo nevede zalagal kar sam lastnik. V kleti je redno kopicil zaloge, a jih ni nikoli porabil. Ko pa je nekoč zbolel, se je vse obrnilo na glavo. Zaloge so namreč začenjale vidno kopneti, ker ga že dolgo ni bilo blizu. Razvajenim mišim, navaženim najboljšega živeža, se ni pisalo dobro, zato ni čudno, da se je slednjič zgodilo, kar se je moralo zgoditi.

Usaka druga gre na pot!

Najstarejši Mišjeritek je nekega dne na travnik pred hišo nagnal vse svoje sorodnike iz kleti in jim brez dlake na jeziku dejal: »Tako ne moremo več živeti. Preveč nas je, hrane pa premalo za vse, zato vas mora polovica nemudoma stran. Zapustili boste domače gnezdo, sicer ne bomo preživel, ne vi, ne mi.

Ukazal je, naj se vse miši postavijo v ravno vrsto, in ko so ubogljivo izpolnile ukaz, je Mišjeritek vsako drugo poklical iz vrste.

»Ve, ki ste ostale v vrsti, lahko ostanete z menoj, vse ostale pa si brž pripravite culo. Vanjo poleg svojih reči lahko denete pšenični klas, pet ajdovih zrn in pest ječmena. Potem pa zbogom! Dolina je prostorna, domačij ni malo, zato verjamem, da vam ne bo hudega. Le mačkov se ne pozabite izogibati, pa bo vse v najlepšem redu.« je duhovičil Mišjeritek. On se je pač zlahka širokoustil, saj mu ni bilo treba zapustiti domačega ognjišča.

Tiste miške, ki so tako iznenada ostale brez doma, so se žalostno spogledale. Vsaka je v malho skrušeno pospravila svoje skromno imetje, dodala dovoljeno pest ječmena, pet ajdovih zrn in pšenični klas, potem pa so druga za druga poklapano oddroble po rebri navzdol. Prav mimo Dixie, ki je stražila svojo hiško, so jo ubrale brezdomne miši s solzami v očeh.

»Kaj pa jo ve mahate?!« je zanimalo čuječo pitbulko.

»Cviii, cviii. S trebuhcem za kruhcem. V domačem gnezdu pri tvojem sosedu prostora za nas ni, zato od doma romamo v svet neznani, cviii, cviii, cviii.« ji je razložila najbolj umetniško navdahnjena miš.

Psička je cvileči mišji družini izpod čela namenila vprašujoč pogled.

»Hov hov. Izogibajte se hiš, v katerih živijo ljudje. Raje si poiščite kakšno počitniško bajto. Teh je veliko po trentarski dolini in pri nobeni ni mačka. Njihovi lastniki najbrž ne bodo zadovoljni z vami, če vas odkrijejo, a večina itak prihaja le za praznike in na dopust, takrat pa tudi ve odidite na kakšen izlet. Če boste živele v njihovih kletah in si hrano iskale na prostem, kot to počno poljske miši, vam ne bo hudega. Zato pogum v tačke in hrabro naprej v nove čase.« se je razgovorila psička. Mišji konvoj pa se je že pomikal po senožeti navzdol in naprej proti dolini.

Novinec v vasi

V vaškem zvoniku je odbilo enajst dopoldanskih ur. Vsi štirje mački so počivali: prvi pred hišnim pragom, drugi na verandi, tretji na obronku njive, četrti pa se je pretegoval pred ognjiščem. V vasi so namreč premogli zgolj štiri mačke in še ti niso imeli nobenega pametnega dela, saj se pred njihovim gobčkom že dolgo ni pojavila nobena miš. Sonce je grelo strehe, mački so predli in vse se je zdelo pravljичno spokojno. Ampak vsaka pravljica se enkrat konča. V vas je pridrvel avto in z njim nervozna planinka Zinka.

Mudilo se ji je v gore, saj se je dan že prevešal v popoldan, ona pa je imela še polno opravkov. S kletko v roki je nestrpno potrkala pri prijateljici Anici.

»Lepo te prosim, samo do jutri poskrbi za mojega muca. Nikogar nisem našla, ki bi ga bil pripravljen paziti, medtem ko bom v gorah. Tako čudovit dan je in zdaj si ti moje zadnje upanje. Nikar me ne razočaraj, lepo te prosim, saj veš, da je za menoj dolga pot in še gneča je bila pred Bledom,« je kot spomladanski potoček iz Zinke vrelo govoričenje in se razlivalo vse do ušes začudene Anice.

Zinka se je v Trento pripeljala iz rodne Ljubljane mimo Bleda in Kranjske Gore, zatem pa je morala ukrojiti še vseh petdeset ovinkov čez prelaz Vršič.

»Ja pozdravljena, prijateljica! Vidim, da se ti res že zelo mudi tja gor v planinski raj, a vseeno se lahko vsaj pozdraviva, a ne!? No, nikar ne bodi živčna, saj bom popazila na tega tvojega mucika. Kako lep srebrnkast kožuh ima. Kako pa mu je ime?« je zanimalo Anico.

»Miško mu pravim. Zaradi barve, ki spominja na mišji kožušček, veš! Tule imaš konzervo. Kar malo preveč se je poredil, zato mu daj za večerjo le polovičko, preostanek pa jutri za zajtrk.

Miško je skočil na svojo odejico, si umirjeno polizal kožušček, elegantno ovil rep okoli telesa in sladko zadremal.

Ilustracija: Jernej Kovač Myint

Vmes mu lahko kot priboljšek ponudiš enega ali največ dva briketka pa na svežo vodo, ki je v njegovi skodelici nikoli ne sme zmanjkati, ne pozabi. Tu imaš še njegovo odejico. Samo na njej zaspi, druge ne mara. In vrata imej stalno trdno zaprta, da slučajno ne bi ušel ven. Ker moj Miško je hišni muc, veš!? Še nikoli ni pomolil svojega smrčka iz stanovanja, ne da bi bil v kletki. Res te prosim, ljuba Anica, čuvaj ga kot punčico svojega očesa, saj bi takoj umrla, če bi se mu kaj zgodilo,« jo je rotila Zinka med mrzličnim srebanjem turške kave.

Zatem je iz avta prinesla še mačje stranišče – posodo s peskom. Pogladila je svojega Miška, s hvaležnostjo namenila globok pogled prijateljici, potem pa viharno zapustila oba. Oprtala si je nahrbtnik in kot furija odhitela osončenim goram naproti.

Mačje prebujanje

Miško je v novem prostoru sprva obstal kot vkočan. Stal je na mestu in v smrček lovil neznane vonjave. Ogledoval se je po tujem prostoru in prav počasi osvajal novo okolje. Nista minili več kot dve uri, ko mu je postalo vse znano. Skočil je na svojo odejico, si umirjeno polizal kožušček, elegantno ovil rep okoli telesa in sladko zadremal.

Hišni maček, ki se je opoldne motal okoli ognjišča, se je po dolgem spanju končno prebudil. Izdatno se je pretegnil in v smrček ujel neznan vonj.

»Kaj pa je to?« je postal radoveden. Nelagodno se je sprehodil po hiši in v sobi zagledal spečega Miška z zlato ovratnico okoli vratu.

»Mijav, mijav, kakšen poštirkan lepotec, mrjaav. Le od kod se je vzel? In kako čudno diši po pralnem prašku. Gotovo je iz mesta, saj tu pri nas ne bi mogel imeti tako snažnih krempljev in negovanih šapic. Grem stavit, da še nikoli ni šel iz hiše. Le kaj bo počel tu, med nami, vaškimi mačkoni sredi Pravljíčarije?« se je tiho čudil mačkon, ki mu je gospodinja pravila kar Muc. Zaenkrat mu še ni bilo do pogovora s prišlekom, zato se je prav tiho odplazil ven in jo mahnil naravnost do sosedovega mačka, ki se je prav tako imenoval Muc. Ko mu je povedal, kaj je odkril v domači hiši, sta se vstric napotila do preostalih dveh mačkonov in jima zaupala novico. Vsi štirje so se odločili malo popaziti na mačjega tujca, saj so imeli mačji občutek, da se nekaj pripravlja.

Ko se je Miško prebudil, v sobi ni bilo nikogar. Za smrčkom jo je mahnil proti vratom in ta so bila začuda na stežaj odprta. Anica je namreč povsem pozabila, da varovanec ne sme ven, kar je radovedni Miško spretno izkoristil. Kot blisk jo je

urezal na plano v zavetje prvih smrek. O, kako božansko je dišalo v gozdu in kakšen spokoj je vladal! Povsem nekaj drugega kot v mestu, polnem hrupa in izpušnih plinov! Miško se je kot kak izletnik sprehajal po gozdni potki in neznanško užival.

Mišje srečanje

V tistem pa je pred seboj naenkrat zagledal nekaj čudnega. Cela kolona neznanih živali, kakršnih še nikoli ni videl, se je pomikala naravnost proti njemu. Stopicljale so druga za drugo, precej manjše od njega, oblečene v srebrne kožuške, neverjetno podobne njegovemu.

»Mrjav, menda ja niso to mladi mucki,« je bistro razmišljal Miško in od razburjenja so se mu zatreli mačji brki.

Tisti trenutek so ga zagledali tudi domnevni mucki.

Saj vem, da ste že uganili. Pred Miškom so se pojavile brezdomne miši in zavladal je splošen nemir.

»Cviii, cviii, maček na obzorju! Beži, teci, ena dve, vsak po svoje razbežimo se, cviii, cviii,« je zavpil vodja kolone.

Miške so se prestrašile Miška in se razteple na vse strani, on pa se je ustrašil njih. Skril se je v prvi grm in se tresel kot šiba na vodi, dokler ga niso na plano izbežali štirje vaški mačkoni.

»Mijav, sem vam rekel, da moramo popaziti nanj!« se je pred prijatelji pobahal mačkon, ki je Miška odkril v svoji hiši.

Ostali trije so zgolj skomignili z mačjimi glavami in nekaj zamrmrali v brk. Tokrat so mačkoni, čeprav z zelo težkim srcem, Mišku na ljubo pustili pri življenju prav vse miške, namesto tega pa so kar nekaj časa posvetili norčevanju iz Miška, ker ni prepoznal mišk ...

Ne vem sicer, kdo je bil tisti, ki je smešno vest razbobnal naokoli, ampak povem vam, da se je vsa dolina hihitala na Miškov račun še dolgo potem, ko ga je njegova gospodinja Zinka varno spravljenege v kletki odpeljala nazaj v prestolnico. K sreči nikoli ni izvedela, kakšna pustolovščina je doletela njenega ljubljencega z zlato ovratnico, medtem ko je sama hlačala po gorah. Miško pa si je želel le, da ga gospodarica nikoli več ne pripelje v Pravljíčarijo. ○